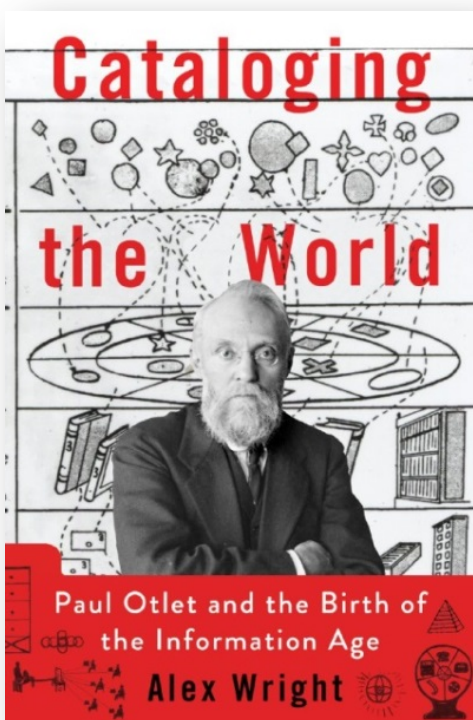

Paul Otlet en het ontstaan van het Informatietijdperk

Belgisch bibliograaf wordt gevierd in het geboorteland van het Internet

Paul Otlet (1868-1944) overleed zeventig jaar geleden. Deze jurist en bibliograaf stichtte 120 jaar geleden het Mundaneum samen met Nobelprijswinnaar voor de Vrede Henri La Fontaine. In de vroege jaren 1920 bedenkt Paul Otlet een systeem waarbij via telefoon en scherm tekst en beeld van op afstand kunnen worden opgevraagd. Meer nog, hij beseft al welke moeilijkheden zich zullen voordoen wat betreft de opslag en de ordening van een steeds toenemende massa gegevens. Vandaag beschouwt Google het Mundaneum als zijn archeologie en neemt de Unesco het Universeel Bibliografisch Repertorium op in het Geheugen van de Wereld-Register. In juni 2014 wordt Paul Otlet gevierd vanuit Silicon Valley met een boek van Alex Wright "[*Cataloging the World: Paul Otlet and the Birth of the Information Age*](#)" uitgegeven bij Oxford University Press.

De enen beschrijven hem als "maniakale verzamelaar", anderen zien in hem een visionair genie. Vanuit zijn studie van de bibliografie omschrijft Otlet begrippen als netwerk, gelinkte gegevens, hypertext en semantisch web en dit tientallen jaren voor de uitvinding van de Internet en de web. Met de publicatie van zijn "*Traité de documentation*" in 1934 geeft Paul Otlet België een plaats op de tijdlijn van het informatie- en communicatietijdperk. Lang voor het woord "globalisering" ingang zou vinden hadden de ideeën van Otlet en zijn medewerkers op gebied van informatieverwerking een mondiale reikwijdte. Vandaag is dat ideaal van internationalisme tastbaar geworden in de alomtegenwoordigheid van het internet, in een geglobaliseerde economie en governance. De impact van Otlet's oeuvre op de academische wereld overstijgt veruit het Belgische niveau: dit unieke wereldpatrimonium wordt bestudeerd van Japan tot Brazilië, van Rusland tot Canada, van Australië tot Sri-Lanka.

Voorgeschiedenis

De allereerste biografie van Paul Otlet is van de hand van een Australische student, Boyd Rayward (Universiteit van Chicago) die ze in 1974 in Moskou publiceerde. Bijna dertig jaar later, in 2002, realiseerde de Belgische filmmaakster Françoise Levie een documentaire "*L'homme qui voulait classer le monde*", in 2006 gevolgd door een boek met dezelfde titel over de man die zij omschrijft als "de theoreticus van de Volkenbond, de uitvinder van de microfilm en van de Universele Decimale Classificatie, de vriend van Le Corbusier en een van de voorlopers van het internet". Vandaag is het de beurt aan de New Yorkse schrijver Alex Wright om bij de zeer ernstige Oxford University Press de biografische reis verder te zetten met zijn "*Cataloging the World: Paul Otlet and the Birth of the Information Age*" en zo Otlet, en via hem België, een plaats te geven in de ontstaansgeschiedenis van het informatietijdperk.

Van New York Times tot Mundaneum in Mons

[Alex Wright](#) kent het Mundaneum, hij heeft het al meermaals bezocht. In 2008 schreef hij erover onder de titel "[The web that time forgot](#)" in de *New York Times* waar hij de leiding had van de afdeling *User Experience*. Het is ook hij die een wereldwijde buzz deed ontstaan in 2012 toen hij Otlet opvoerde als de vader van het concept internet in een panel van het [World Science Festival](#) en in aanwezigheid van de "vader van het internet" Vinton Cerf. Het boek gaat over de ingrijpende innovaties die Otlet ontwaarde op gebied van ordening van de kennis, vergaring en ontsluiting van informatie. "Universeel" is het sleutelwoord bij bibliografie, boek en kennis: dat is de droom waarover Alex Wright vertelt als een success story op zijn Amerikaans. Startend van een groots project met de steun van de Belgische regering, eindigend in eenzame onverschilligheid in een context van wereldoorlog grijpt de auteur de lotgevallen van Otlet in België aan om een macro-licht te werpen op de wereldgeschiedenis van de ordeningsystemen van de kennis.

Deze derde biografie komt als geroepen voor het Mundaneum: 70 jaar na het overlijden van zijn stichter en kort voor de viering van de 120e verjaardag die zal samenvallen met de grootse heropening te Mons. In 2015, na meer dan achttien maanden van verbouwingswerken, krijgt het archiefcentrum een totaal vernieuwd onderkomen.

"Cataloging the World: Paul Otlet and the Birth of the Information Age" uitgegeven bij Oxford University Press, verschijnt in de US op 2 juni en in Europa op 10 juli 2014.

"Alex Wright's beautifully written book tells the story of the life and work of a remarkable Belgian utopian, pacifist and information theorist."

W. Boyd Rayward, Professor Emeritus, University of Illinois & University of New South Wales

"[Otlet] was a one-man analog Google, with schemes to gather all the world's information and organize it for universal accessibility... *Cataloging the World* discerns the origins of Otlet's theme—how qualities can be made legible through quantification."

Harper's

"Wright is certain that "Otlet's vision for an international knowledge network... points toward a more purposeful vision of what the global network could yet become," and his biography could help set that in motion."

Publishers Weekly

"Alex Wright has placed Paul Otlet's life and work in up-to-this-minute context to bring us the illuminating biography of a pioneering information activist whose grand vision of a world of universal knowledge, freely available to all, is here to remind us that we would be foolish to settle for anything less."

George Dyson, author of "Turing's Cathedral" (Panthéon, 2012)

[Verder lezen](#)